

Eesti talurahvakool on 300-aastane

Edasi 12.05.87

Aastapäeväüritused kulmineerivad nädalavahetusel Kambjas. **Pühapäeval** kell 9 süütvad akadeemik Heino Liimets ja pedagoogilise kooli direktor August Solo Tartus Forseliuse pargis esimese eesti koolmeistrite seminari mälestuskivi ees tuleraua ja taela abil haridusleegi. Haridustõrviku võtavad vastu üksteist 300-aastast kooli, kes alustasid kutseliste koolmeistritega 1686. aastal ja pandid aluse eesti rahvakoolide võrgule. Need on Kambja, Kirivere (Pilistvere), Kolga-Jaani, Laiuse, Nõo, Otepää, Puhja, Põltsamaa, Rõngu, Sangaste ja Tartu 1. ning veelgi varem alustanud Padise kool Harju rajoonist. Viimane on koolmeistrite koolmeistri B. G. Forseliuse asutatud kooli järglane. Need 300-aastased moodustavadki, «12 kooli klubi».

Hoburakend viib tõrviku kandjad Kambjasse, et süüdata haridusleek eesti rahvakooli monumendi tulealtaril. Monument on ühtlasi mälestusmärk talurahvakooli ühele rajajale, kuulsale koolmeistrile Ignatsi Jaagule (u. 1670—1741). Monumendi juurde lähivad need koolid ja Kambja kooli vilistlased rongkäiguga staadionilt. Kell 11 peab peokõne prof. Lembit Andresen,

eesti kooli vanema ajaloo uurija.

Samas kõrval Kambja kirikuaias räägib Ain Kaalep Ignatsi Jaagu, eesti kirjakeele arendaja Andreas Verginiuse (Adrian Virginus) ja Albrecht Sutori kalmudel ning B. G. Forseliuse sümboolsel kalmul. Meeles peetakse ka koolmeistrit ja põllumeest Mart Mitti ning kunagisi õpetajaid.

Tähtpäevaaktus on vabas õhus Pangodi järve ääres Pikksaares kell 15. Seal antakse kätte esimesed Ignatsi Jaagu medalid Tartu rajooni ja «12 kooli klubi» teenekatele õpetajatele. Zürii teeb kokkuvõtte eksliibrisevõistlusest. Kontserdil esinevad ka külaliskoolid ja vilistlased, külla on lubanud tulla vanemuislased. Saab šašlõkki, jäätist ja suppi. On raamatute, meenete ja eksliibriste müük.

Üritusi jagub ka **laupäevale**. Kell 11 avatakse mälestuskivi Ignatsi Jaagu sünnikülas Kavandus, räägib prof. Sulev Vahtre. Kell 14 algab Pikksaares juubelikontsert «300 aastat talurahvakooli Eestis», kus on ettekandeid teadlastelt, koduloouurijatelt ja vilistlastelt. Kell 20 võib vaadata luuletatri «Valhalla» kava.

Koolimajas on mitmeid väljapanekuid, etnograafiamuuseumi näitus, graafik Tõnu Soo plakatid.

Bussid väljuvad 13. juunil kell 9.30 (Riia 15 — vaksal — Kambja — Kavandu — Pikksaare) ja 13 (Riia 15 — Kambja — Pikksaare), 14. juunil kell 9 (Riia 15 — Forseliuse park — Kambja) ja 13 (Kambja — Pikksaare).

MADIS LINNAMÄGI

